

**UCHWAŁA NR VI/48/2024
RADY GMINY PIASKI**

z dnia 26 września 2024 r.

w sprawie przyjęcia listy projektów do „Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) oraz art. 36 ust. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079) Rada Gminy Piaski uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się listę projektów do „Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030” przyjętej uchwałą nr XLIX/397/2023 Rady Gminy Piaski z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Piaski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Marcin Porzucek

Załącznik do uchwały Nr VI/48/2024
Rady Gminy Piaski
z dnia 26 września 2024 r.

Lista projektów do „Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030”

Wprowadzenie

Podstawa prawna

Niniejszy dokument stanowi uzupełnienie Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 przyjętej uchwałą nr XLIX/397/2023 Rady Gminy Piaski z dnia 19 grudnia 2023 r. pod kątem spełnienia wymagań dla strategii terytorialnej (IIT). Zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), strategia, aby zostać uznaną za strategię IIT musi zawierać określone elementy tj.:

- 1) syntezę diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
- 2) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
- 3) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
- 4) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

Ponadto, zgodnie z art. 36 ust. 9 strategii IIT można nie sporządzać, w przypadku gdy opracowano i uchwalono strategię rozwoju gminy, o ile zawiera ona elementy wymagane dla strategii IIT. Zgodnie z art. 36 ust. 10 dla strategii rozwoju gminy lista projektów może być przyjęta odrębną uchwałą.

Zintegrowanie celów Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 zawiera cele strategiczne rozwoju odpowiadające zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Podstawę realizacji zadań w sferze gospodarczej będą stanowiły działania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej i poprawy jakości środowiska przyrodniczego.

Zaangażowanie interesariuszy w proces przygotowania i realizacji Strategii

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna, którą umożliwiono interesariuszom Gminy m.in. mieszkańcom, partnerom społeczno-gospodarczym Gminy, podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie, podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska, podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw

podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, a także pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego, w którym wzięło udział 235 osób oraz podczas spotkań z Zespołem Strategicznym, mieszkańcami i interesariuszami Gminy, przeprowadzonych w formie warsztatów strategicznych i wywiadu pogłębionego. Na spotkania zaproszeni zostali pracownicy Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych (szkół, przedszkoli, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, Centrum Kultury i Biblioteki w Piaskach), radni, sędziowie, przedsiębiorcy prowadzący swoją działalność na terenie Gminy, lokalni działacze oraz członkowie organizacji pozarządowych działających w Gminie i tych, których Gmina jest członkiem. Podczas warsztatów pracowano nad wyznaczonymi wcześniej obszarami problemowymi. Ze zdiagnozowanych obszarów problemowych wynikają cele strategiczne, które podzielone zostały na cele operacyjne. Dla celów strategicznych wyznaczone zostały zadania i działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie postawionych celów. Ponadto w trakcie warsztatów wypracowano misję oraz wizję Gminy Piaski.

Wdrażając Strategię, Gmina Piaski będzie również dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z partnerami społeczno-gospodarczymi, podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, działającymi na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnymi za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji i innymi zainteresowanymi osobami, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Wpłynie to na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Wśród wspomnianych interesariuszy wskazanych jako potencjalni partnerzy w realizacji przedsięwzięć wyróżnić można Kongregację Oratorium Św. Filipa Neri w Gostyniu, Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera, Centrum Kultury i Bibliotekę w Piaskach, Towarzystwo Rowerowe Piaski, Szkoły Podstawowe w Szelejewie, Piaskach i Bodzewie, Zespół Szkół Rolniczych w Grabonogu oraz lokalne zakłady pracy i parafie, które będą uczestniczyć w wypracowaniu szeregu wydarzeń i spotkań kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych, które zostaną zorganizowane w ramach zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i turystycznej. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jego otoczenia (w szczególności z terenu powiatu gostyńskiego).

W celu zaangażowania wyżej wymienionych interesariuszy we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej Gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie Gminy. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców.

Potencjał endogeniczny Gminy Piaski

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 zawiera również Diagnozę sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Piaski, w której scharakteryzowano jej walory

przyrodnicze i kulturowe, na które składają się m.in. Rezerwat Przyrody „Bodzewko”, Krzywińsko-Osiecki Obszar Chronionego Krajobrazu wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chtąpowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra, 5 pomników przyrody, a także cenne zabytki – Klasztor Filipinów na Świętej Górze w Głogówku, Muzeum w Grabonogu, pałace w Szelejewie i Podrzeczu, kościoły w Strzelcach Wielkich i Piaskach. Miejsca te przyczyniły się do rozwoju infrastruktury turystycznej w Gminie – szlaków turystycznych, rowerowych, konnych, trasy Nordic Walking biegnącej szlakiem Błogostawionego Edmunda Bojanowskiego, centrum aktywnego wypoczynku ze strefą relaksu zlokalizowanym przy stawie w Szelejewie oraz miejsc rekreacji w Strzelcach Małych i Stefanowie.

Zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030, str. 118), potencjał endogeniczny oznacza specyficzną dla danego obszaru (regionu, powiatu, gminy, obszaru powiązanego funkcjonalnie) cechę, która może być podstawą jego dalszego rozwoju (przynoszącą korzyści społeczne i ekonomiczne) nie tylko ze względu na obiektywnie korzystne uwarunkowanie, które stanowi, ale często także ze względu na fakt odróżniania danego obszaru od jego sąsiedztwa (potencjał endogeniczny jako cecha różnicująca obszary). Potencjał endogeniczny może być przewagą konkurencyjną i w ujęciu regionalnym może stanowić podstawę do budowy specjalizacji gospodarczej, natomiast w ujęciu lokalnym – powinien być podstawą dla budowy strategii rozwoju.

Podniesienie endogenicznego potencjału gminy opiera się na wykorzystaniu specyficznych uwarunkowań gminy (jego lokalnych potencjałów) do rozwoju lub wzmacniania jego walorów endogenicznych, w tym kulturowych i turystycznych, zapewniając zrównoważony rozwój regionu. Wśród potencjałów endogenicznych obszaru wyróżnić można dziedzictwo kulturowe, obiekty i postacie historyczne stanowiące o rozpoznawalności i tożsamości miejsca, wydarzenia kulturalne skupiające mieszkańców i przyciągające przyjezdnych oraz budujące tożsamość i rozpoznawalność gminy, czy też zasoby przyrodnicze, takie jak krajobraz, flora, fauna, powietrze, które mogą być atrakcyjne do spędzania aktywnego i biernego odpoczynku na łonie natury, szczególnie dla mieszkańców miast, którzy na co dzień mają do nich ograniczony dostęp.

Do takiego potencjału w Gminie Piaski bez wątplenia zalicza się Kościół Filipinów na Świętej Górze w Gostyniu, znany również jako Bazylika Świętogórska. Zespół klasztorny Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri Gostyń- Głogówko został uznany za pomnik historii na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 lutego 2008 r., a także został wpisany do rejestru zabytków orzeczeniem z dnia 19 maja 1956 r. pod nr KI.IV-72/56. Celem ochrony Zespołu Klasztornego jako pomnika historii jest zachowanie, ze względu na wartości historyczne, przestrzenne, architektoniczne i artystyczne oraz wartości niematerialne zespołu, który od powstania w XVII wieku przetrwał jako jednolity stylowo i jest wyjątkowym przykładem pełnego baroku włoskiego w Polsce.

Święta Góra stanowi ważny ośrodek o znaczeniu kulturalnym dla regionu. Jest bowiem centralnym sanktuarium Archidiecezji Poznańskiej, najważniejszym sanktuarium maryjnym w Wielkopolsce, a także stanowi wysokiej klasy zabytek – cel licznych pielgrzymek i znaczący punkt na turystycznej mapie kraju. Ważną grupą docelową są nie tylko pielgrzymi z całej Polski, ale też osoby zainteresowane sztuką – turyści z Polski i Europy. Bazylika została wybudowana na wzór weneckiej bazyliki Santa Maria della Salute w Wenecji i stanowi jeden z najcenniejszych zabytków w skali światowej. Ozdobiona została dziewięcioma ołtarzami – trzema w prezbiterium oraz sześcioma znajdującymi się pod wielką kopułą wieńczącą centralną część kościoła. Na uwagę zasługuje również malarstwo, polichromia i sztukateria będąca znakomitym przykładem adaptacji włoskiej sztuki barokowej w Polsce, w szczególności na kopule, w której zostały wykonane freski

przedstawiające sceny z życia św. Filipa Neri. Kopułę wieńczy wysoka latarnia z namalowanym symbolem „Oka Opatrzności Bożej”. Integralną część zespołu klasztornego stanowią również zabytki ruchome – księgozbiory, złotnictwo, tekstylia, malarstwo, numizmatyka i elementy wyposażenia.

Sanktuarium jest miejscem, gdzie prowadzona jest nie tylko ożywiona działalność duszpasterska, ale podejmuje się też szeroką działalność społeczną oraz kulturalną. Działają tu Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera, Duszpasterstwo Apostolstwa Trzeźwości, odbywają się Festiwale Muzyki Oratoryjnej Musica Sacromontana skupiające setki melomanów i słuchaczy muzyki dawnej, a także Archidiecezjalne Dni Młodzi PARADISO przyciągające młodzież z całej Polski i Europy. Odbywa się tu też m.in. Ogólnopolski Konkurs Osób Niepełnosprawnych pt. „Bez Barrier”, a także Eko-festyn w ogrodach klasztornych.

Pomimo ogólnego dobrego stanu zachowania zespołu klasztornego Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri, zidentyfikowane zostały poważne problemy dotyczące stanu zachowania centralnego punktu Bazyliki Świętogórskiej jakim jest jej główna kopuła. Obserwacja kopuły oraz jej postępujące zniszczenia potwierdzają, że wymagają one konserwatorskiej interwencji, gdyż pod warstwą kurzu, którym są pokryte następują procesy niszczące. Stan zachowania tynków w kopule jest zły, a miejscami na tyle niepokojący, że wymaga pilnej interwencji konserwatorskiej. Na powierzchni sklepienia widoczne są zabrudzenia i gęsta siatka drobnych spękań oraz licznych, większych przebiegających przez duże partie malowideł. Zły stan zachowania obiektu znacznie obniża atrakcyjność turystyczną i edukacyjną kościoła, a także całego zespołu klasztornego, którego bazylika jest najważniejszym elementem. Pogarsza się przez to również akustyka wnętrza, która jest ważna z punktu widzenia organizowanego Festiwalu Muzyki Oratoryjnej Musica Sacromontana, ponieważ wpływa ona na odbiór muzyki przez słuchaczy.

Zauważa się również niepełne wykorzystanie i upowszechnienie zbiorów zgromadzonych w zespole klasztornym. Zbiór zabytków nieruchomych liczy około 500 obiektów, które obecnie nie są przechowywane we właściwy sposób. Są one rozproszone po całym zespole klasztornym – bez odpowiednich zabezpieczeń, w miejscach niespełniających parametrów muzealnych. W związku z tym nie ma możliwości prezentowania tej unikatowej kolekcji sztuki barokowej i upowszechniania wiedzy o niej. Ponadto część zbioru, mając wielką wartość historyczną i zabytkową, nie posiada jeszcze wpisu do rejestru zabytków.

Istotnym elementem mającym wpływ na potencjał turystyczny Gminy Piaski są też przebiegające przez jej teren szlaki turystyczne promujące cenne pod względem artystycznym i historycznym budowle i założenia parkowo-rezydencjalne oraz wydarzenia historyczne, ślady dawnej i obecnej wytwórczości i obszary o dużych walorach przyrodniczych.

Wśród szlaków tych wyróżnia się:

- Trasę Rowerową im. Kaspra Miaskowskiego – prowadzi przy ciekawych miejscach w Gminie Piaski, takich jak 350-letni dąb Kasper, barokowy zespół klasztorny oo. Filipinów, wieś rycerska Smogorzewo czy malownicza dolina rzeki Dąbrówki.
- Powiatową Trasę Rowerową – biegnie w północnej części Gminy, na obszarach o dużych walorach przyrodniczych, wyposażona jest w tablice informacyjne, oznaczenia i miejsca wypoczynku,
- Szlak Konny im. Dezyderego Chłapowskiego,
- 14 km trasę związaną z Edmundem Bojanowskim, prowadzącą przy obiektach zabytkowych,

- trasę rowerową do 3 rezerwatów – typowo przyrodniczą, przebiegającą jednak przez miejscowości ciekawe pod względem historyczno-kulturalnym.

Przez teren Gminy przebiegają się również odcinki dłuższych szlaków, m.in. Międzynarodowy Szlak Rowerowy R-9 (EuroVelo 9) „Szlak Bursztynowy” prowadzący od Bałtyku (Gdańsk) nad Adriatyk (Pula – Chorwacja) oraz Ziemiański Szlak Rowerowy, liczący ok. 245 km, rozpoczynający się w Poznaniu, a w Gminie Piaski przebiegający m.in. przez Głogówko, Grabonóg i Bodzewo.

Szlaki te wymagają jednak modernizacji, dobudowy i stworzenia przy nich miejsc postojowych tak, aby tworzyły one spójną sieć i były atrakcyjne dla podróżujących. Dzięki nim możliwa będzie organizacja wielu wydarzeń promujących lokalne zasoby dóbr kultury i walory przyrodnicze. Ważna jest również odpowiednia promocja powstałych ścieżek – należy utworzyć mapy, odpowiednio oznaczyć i stale podejmować działania, akcje, ciekawe inicjatywy, które zachęcą do podróżowania nimi – zarówno dzieci, młodzież i starszych.

Lista projektów IIT

Projekt nr 1

Tytuł projektu:	Renowacja i konserwacja wnętrza Bazyliki Świętogórskiej oraz utworzenie Muzeum Sztuki Sakralnej poprzez przebudowę i rozbudowę budynku w zespole klasztornym na Świętej Górze
Beneficjent:	Kongregacja Oratorium Św. Filipa Neri w Gostyniu
Numer działania:	Działanie FEWP.07.03.Kultura i turystyka
Typ projektu:	<p>1. Działania na rzecz dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury na obszarach innych niż miejskie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zachowanie i modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego: rewitalizacja, rewaloryzacja, konserwacja, renowacja, restauracja, zachowanie, zabezpieczenie, adaptacja na cele kulturalne obiektów dziedzictwa kulturowego oraz obszarów i obiektów zabytkowych (w tym obiektów przemysłowych i powojkowych o wartości historycznej) oraz zespołów pałacowo-ogrodowych czy zespołów folwarcznych ulegających degradacji.• Rozwój i zwiększenie dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej: dostosowanie instytucji kultury lub obiektów do pełnienia funkcji instytucji kultury, do nowych funkcji edukacyjnych i kulturalnych, np. poprzez rozbudowę, przebudowę, prace adaptacyjne, remontowe, budowlane i modernizację.
Odniesienie do celu w Strategii:	Cel operacyjny II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski Cel operacyjny III.III. Różnorodna oferta kulturalna i sportowa
Zakres działań:	<p>Projekt będzie obejmował:</p> <p>a) renowację i konserwację głównego centrum bazyliki jakim jest jej kopuła:</p> <p>Malowidła i sztukaterie w kopule</p> <p>Kościół Filipinów na Świętej Górze w Gostyniu, znany również jako Bazylika Świętogórska, jest jednym z najważniejszych i najcenniejszych zabytków barokowych w Polsce. Jego polichromia, stanowi nie tylko element dekoracyjny, ale przede wszystkim wyraz wysokiej wartości artystycznej, kulturowej i religijnej. Polichromia kościoła powstała w XVII wieku, w okresie, kiedy sztuka barokowa przeżywała swój rozkwit. Barok charakteryzował się bogactwem form, dynamiką kompozycji oraz głęboką symboliką religijną. Wnętrze kościoła Filipinów na Świętej Górze są doskonałym przykładem tego stylu, a polichromia odgrywa kluczową rolę w tworzeniu atmosfery duchowej i estetycznej.</p>

Malowidła pokrywające ściany i sklepienia kościoła wykonane są z niezwykłą precyzją i dbałością o detale. Kompozycje przedstawiają sceny biblijne, postacie świętych oraz liczne ornamenty roślinne i geometryczne. Kolorystyka jest bogata i zróżnicowana, co nadaje wnętrzu żywotności i głębi, tak charakterystycznej dla sztuki baroku.

Malarstwo w kościele Filipinów w Gostyniu to znakomity przykład sztuki włoskiej, która znajduje swoje odbicie w stylu barokowym, dominującym w dekoracji tego miejsca i stanowi wybitny przykład adaptacji włoskiej sztuki barokowej w Polsce. Jest także świadectwem wpływów kulturowych i artystycznych, które przenikały do Polski z Włoch w okresie baroku, podkreślając bogactwo i różnorodność europejskiej sztuki sakralnej. Wielobarwne malowidła, odgrywają kluczową rolę w estetyce wnętrza kościoła, tworząc nie tylko artystyczny, ale i duchowy wymiar przestrzeni sakralnej. Jej estetyczne i duchowe oddziaływanie świadczy o mistrzowskim kunszcie artystów oraz o głębokiej symbiozie między sztuką a religią, która była charakterystyczna dla epoki baroku. Polichromia w kościele Filipinów w Gostyniu pełni również funkcję dydaktyczną, pomagając wiernym w medytacji i modlitwie poprzez przedstawienie scen religijnych.

Historia obiektu

W 1668 roku ks. Stanisław Grudowicz założył na Świętej Górze Kongregację Oratorium św. Filipa Neri. Po uzyskaniu zgody biskupa Stefana Wierzbowskiego, a także Stolicy Apostolskiej, 4 października 1668 r. uroczysto rozpoczęto działalność Kongregacji. Przed nowo powstałą Kongregacją stanęły wielkie zadania – troska o Świętogórskie Sanktuarium i jego rozwój, a także budowa nowego kościoła i klasztoru, gdyż istniejący był tak zniszczony, że prawie groziła mu ruina.

W roku 1675 rozpoczęto budowę nowego kościoła. Według pierwotnych planów głównego fundatora Adama Floriana Konarzewskiego miała być budowana na wzór krakowskiego kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła. 8 września 1675 roku został położony kamień węgielny. Jednakże w rok po rozpoczęciu prac, budowę przerwała nieoczekiwana śmierć Adama Floriana Konarzewskiego.

Po jego śmierci budowę kontynuowała jego żona, Zofia z Opalińskich, wzięwszy za wzór świątynię Santa Maria della Salute w Wenecji. Architekt Longhena stworzył dla Gostynia autorską replikę weneckiej świątyni, którą uważa się za dojrzałą formę włoskiego baroku. Pracami kierowali architekci włoscy Jerzy Catenazzi i Jan Catenazzi. Kościół konsekrowano w 1698 r. Kongregacja oraz magnaccy protektorzy Świętej Góry planowali w krótkim czasie przystąpić do dokończenia budowy kościoła. Jednak liczne niesprzyjające okoliczności, m.in. śmierć fundatorki Zofii z Opalińskich Konarzewskiej w 1700 roku, Wojna Północna (1700-1721) oraz wielka zaraza, która od 1708 roku grasowała w Gostyniu, opóźniły prace.

Do wznoszenia kopuły kościoła przystąpiono dwadzieścia lat po jego konsekracji, mianowicie w roku 1718. Fundatorką nowego etapu budowy kościoła świętogórskiego stała się Teofila z Leszczyńskich Konarzewska Wiśniowiecka. Na architekta budowy kopuły świętogórskiego kościoła powołała Pompeo Ferrariego, Włocha zamieszkałego w Rydzynie. Dopiero w 1756 r. pokryto kopułę

miedzianą blachą, fundowaną przez Weronikę z Konarzewskich, żonę Macieja Mycielskiego. Od tego czasu herb fundatorki z jej inicjałami widnieje na czaszy kopuły – WzKMKP (Weronika z Konarzewskich Mycielska, Kasztelanowa Poznańska), a rodzina Mycielskich weszła w poczet fundatorów i dobrodziejów świętogórskiego klasztoru.

Wnętrze kopuły pokryte jest polichromią Jerzego Wilhelma Neunhertza z 1746 roku. Prepozyt zgromadzenia filipinów w Gostyniu, ksiądz Michał Kodyński, zatrudnił znanego śląskiego malarza Georga Wilhelma Neunhertza do wykonania polichromii kopuły. Budowę kościoła p.w. św. Filipa Nereusza, na wzór weneckiego kościoła Santa Maria della Salute, rozpoczęto w 1675 roku. Konsekwrowano go w 1698 roku, ale rozległe prace budowlane trwały do lat dwudziestych następnego stulecia. W roku 1728 ukończono eliptyczną kopułę znajdującą się na ośmiobocznym korpusie, nie wykonując jednak wówczas jej polichromii.

Zadaniem Neunhertza było stworzenie dekoracji malarskiej przedstawiającej osiem scen z życia założyciela zakonu Filipinów, św. Filipa Neri, żyjącego w XVI wieku florentczyka, który w 1550 roku założył Bractwo Trójcy Świętej opiekujące się chorymi pielgrzymami. Następnie, już jako kapłan, Filip Neri powołał do istnienia Konfederację Oratorianów (Oratorium) przy kościele św. Hieronima w Rzymie, skupiające przedstawicieli różnych warstw społecznych we wspólnej potrzebie rozwoju duchowego przez modlitwę, śpiew, teatr, studiowanie katechizmu, lekturę pism teologicznych i żywotów świętych. Jednym z zajęć członków Oratorium była opieka nad chorymi i potrzebującymi pomocy.

Praca nad freskami w Gostyniu trwała od 20 czerwca do 30 sierpnia 1746 roku. Ostatecznie w podzielonej gurtami na osiem kwater kopule powstało tyleż scen przedstawiających epizody z życia Filipa Neri. Neunhertz w kompozycji malowideł zastosował charakterystyczne dla sztuki baroku malarstwo iluzjonistyczne, bogate w przedstawienia architektury, teatralnie ujęte pozy postaci, kotary i draperie. Wszystkie pola w górnych partiach zakończone są fantazyjną dekoracją rocaille.

Polichromie i sztukaterie kopuły – Ikonografia

Pierwsza chronologicznie scena przedstawia młodego Filipa opuszczającego dom rodzinny. Centralna grupa usytuowana jest w lewym dolnym rogu, gdzie stojący przed portykiem ujętym kolumnami młodzieniec żegna się z płaczącymi niewiastami. Tłem tej sceny jest architektura w postaci arkadowego wiaduktu, na którym widać idące kobiety w długich sukniach. Druga scena wyobraża kazanie Filipa w rzymskim kościele dominikanów. Kolejnym epizodem z życia świętego jest jego praca duszpasterska: chrzest udzielony nawróconemu poganinowi.

Następna kwarta prezentuje audiencję u papieża Grzegorza XIII, którą odbył Filip w celu uzyskania pozwolenia na założenie zakonu. W scenie tej na tarczy w lewym dolnym rogu, u stóp mężczyzny z halabardą, będącego być może autoportretem Neunhertza, znajduje się sygnatura artysty: "Anno 1746 20 Juni incocepta 30 Augusti haec consummata Pictura per D. Georgium Wilhelm. Neunhertz sub A.R.P. Michaele Łodyński Praeposito Contr. Orator" (cyt. za Anną

Dobrzycką). Obok sceny figuralnej kompozycję wypełnia monumentalny łuk przystońnięty purpurowo-fioletowym baldachimem.

Dalej ukazana została symboliczna scena przebicia serca świętego, nawiązująca do legendy, jakoby podczas mistycznych doznań w serce Filipa uderzyła ognista kula bądź strzała i powiększyła mu je do nadnaturalnych rozmiarów. Scena obok jest również symbolicznym wyobrażeniem cudów świętego, u którego stóp zebrali się licznie uzdrowieni i nawróceni grzesznicy. Przedostatnie malowidło ukazuje śmierć Filipa w 1595 roku. Rozbudowany program wieńczy Apoteoza Filipa w niebie, gdzie zstępujący Chrystus przyjmuje go do panteonu świętych, wskazując na czekający na niego symboliczny tron.

Zjawisko przedstawiania na kopułach świątyń scen z życia Jezusa, Marii, a także świętych, ściśle związane jest z symboliką samej kopuły. Jako odzwierciedlenie nieba, kopuła jest ważnym elementem znaczeniowym w architekturze sakralnej. Bęben ośmiodzielnej kopuły w Gostyniu, ujęty wydatnym i regularnie wyłamanym belkowaniem, dzielą na równe części kompozytowe filary na cokółkach, między którymi znajduje się szesnaście zamkniętych arkadowo otworów okiennych. Na osi ośmiu narożnych filarów bębna poprowadzono gurty dzielące kopułę na osiem równych pól, nasady belkowania każdego z gurtów zakończono wolutami. Na pozostałych filarach na belkowaniu widnieją niewielkie stiukowe rzeźby aniołków trzymających tablice ośmiu błogostawieństw. Kopułę wieńczy wysoka latarnia z namalowanym symbolem „Oka Opatrzności Bożej” w otoku główek anielskich.

Stan zachowania polichromii i sztukaterii kopuły

Przestrzeń kopuły jest bardziej narażona na zmiany temperatury i wilgoć. Stan zachowania tynków w kopule jest zły, a miejscami na tyle niepokojący, że wymaga pilnej interwencji konserwatorskiej. Na powierzchni sklepienia widoczne są zabrudzenia i gęsta siatka drobnych spękań oraz licznych, większych przebiegających przez duże partie malowideł. W tych miejscach należy się spodziewać dużych odspojień warstwy polichromowanego tynku od podłoża. Tynki są w dużych partiach osłabione, a w niektórych miejscach kruszą się. Powierzchnia warstwy malarskiej jest w znacznym stopniu zabrudzona i przebarwiona. Miejscami widoczne są wtórne przemalowania polichromii, a warstwa malarska może się pudrować. Na ścianach lokalnie widoczne są wykwitły soli i zawilgocenie oraz liczne przemurowania tynków, związane z naprawą ubytków.

Oryginalny detal architektoniczny pokryty został kilkakrotnie warstwami pobiał gipsowych i wapiennych, przez co zatracona została ostrość formy rzeźbiarskiej ornamentu i jego pierwotna kolorystyka. Powierzchnia tych pobiał pokryta jest zabrudzeniami. Pod nimi znajduje się osłabiona warstwa malarska i podkład będący narzutem wapienno-gipsowym. W oryginalnej sztukaterii występują ubytki formy, które naprawiane zostały jedynie gipsem.

Dokładna analiza stopnia zniszczenia tynków, polichromii i sztukaterii będzie możliwa po ustawieniu rusztowań, które wymagają dużych nakładów finansowych. Konieczne jest przeprowadzenie prac obejmujących całe wnętrze kopuły i tamburu (bezcenne malowidła i sztukaterie) przy jednorazowym

wykorzystaniu bardzo kosztocłonnych rusztowań, a nie dzielenie tych prac na fragmenty i etapy, co w sposób oczywisty zminimalizuje i tak już wysoko nakładowe koszty.

Z uwagi na klasę obiektu, co ma nie tylko swoje odzwierciedlenie na kartach historii sztuki oraz zakwalifikowanie go na listę Pomników Historii jest on otoczony szczególną troską Zgromadzenia księży Filipinów. Od wielu lat prowadzone są prace budowlano-konserwatorskie i konserwatorskie mające na celu ochronę przed zniszczeniem tego wyjątkowego założenia barokowego i w pełni ukazującego barokową estetykę tego wnętrza wraz z wyjątkowej klasy malowidłami. W poprzednich latach prace obejmowały zabezpieczenie fundamentów bazyliki, naprawę latarni i pokrycia dachowego nad kopułą. Dalsze etapy prac koncentrowały się na wystroju dekoracyjnym we wnętrzu bazyliki. W ostatnim czasie przeprowadzono kompleksową konserwację i restaurację części prezbiterialnej wnętrza obejmującej ołtarz główny, ołtarze boczne, ściany i sklepienia wraz z malowidłami i sztukateriami. Planowana konserwacja i restauracja nawy głównej ma objąć malowidła i sztukaterie w kopule. Będzie ona dopełnieniem prac i zamknie wieloletnie działania konserwatorskie przeprowadzone we wnętrzu bazyliki mające na celu ochronę dziedzictwa i właściwą ekspozycję tego wysokiej klasy unikatowego zabytku sztuki barokowej w Polsce.

Wraz upływem lat dzieła umieszczone na kopule ulegają stopniowej destrukcji. Dokładna obserwacja kopuły pokazała, że wymaga ona konserwatorskiej interwencji. Cała kopuła pokryta jest kurzem, pod którym następują procesy niszczące.

b) przebudowę budynku gospodarczego oraz zmiana jego sposobu użytkowania na budynek usługowy o funkcji wystawienniczej – Muzeum Sztuki Sakralnej na Św. Górze w Gostyniu – w ramach prac przewidziano:

- zagospodarowanie obejmuje przebudowę i rozbudowę istniejącego budynku – posadowionego na nowych fundamentach dłuższych ścian budynku,
- budynek będzie obiektem jednokondygnacyjnym z antresolą, przykryty dachem spadzistym pokrytym dachówką ceramiczną karpiówką, elewacje budynku zostaną wykonane z cegły ceramicznej klinkierowej w dwóch odcieniach wraz z detalami – gzymsami, cokotami, nadprożami, nawiązującymi do detali budynku istniejącego.
- do istniejącego budynku jest doprowadzone przyłącze wodociągowe, przyłącze kanalizacji sanitarnej i przyłącze energetyczne, które zostaną wykorzystane, zasilanie w ciepło zostanie wykonane z istniejącej kotłowni usytuowanej przy budynku klasztornym.

Zagospodarowanie terenu wokół budynku będzie obejmowało wykonanie:

- podestu wejściowego ze schodami zewnętrznymi,

- dojścia do budynku – chodnik o szer. 1,25 m z obustronnymi krawężnikami,
- opaski wokół ścian zewnętrznych z kamieni polnych na geowłókninie z krawężnikiem,
- zagospodarowanie terenu zielenią wokół budynku.

Ponadto projekt będzie obejmowało niezbędne wyposażenie muzeum w gabloty muzealne, które w odpowiedni sposób zabezpieczą i zaprezentują zbiory klasztoru. Ze względu na charakter posiadanej kolekcji, muzeum w przeważającej części ma mieć charakter tradycyjny (prezentacja obiektów w gablotach i witrynach). Dla uatrakcyjnienia wystawy wprowadzone zostaną elementy multimedialne (projektor, infokiosk, monitor prezentacyjny) oraz ścianki i systemy wystawiennicze, etc.

Muzeum Sztuki Sakralnej ma służyć przechowywaniu i prezentowaniu zabytków ruchomych, które stanowią integralną część zespołu klasztornego (Pomnika historii).

Planowana inwestycja zlokalizowana jest na obszarze „Zespołu klasztornego Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri Gostyń- Głogówko” nr PL 1.9.ZIPOZ.NID_N_30_PH.8431. ujętego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie uznania za pomnik historii „Zespołu klasztornego Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri Gostyń- Głogówko”.

Planowana inwestycja znajduje się na obszarze zespołu klasztornego Filipinów Głogówko- Święta Góra, wpisanego do rejestru zabytków orzeczeniem z dnia 19 maja 1956 r. pod nr Kl.IV-72/56.

Zaprojektowana przebudowa w pełni będzie nawiązywała estetyką, funkcjonalnością do pozostałych zabudowań na terenie zespołu klasztornego.

Uzasadnienie projektu pod kątem wykorzystania potencjału gminy w zakresie turystyki i kultury

Renowacja kopuły przyczyni się do zachowania cennych historycznie i kulturowo obiektów, co poprawi atrakcyjność turystyczną i edukacyjną kościoła i całego zespołu klasztornego. Przebudowa budynku gospodarczego wraz z zagospodarowaniem otoczenia i utworzenie Muzeum Sztuki Sakralnej przyczyni się do poprawy stanu technicznego oraz wykorzystania potencjału omawianego miejsca. Poprawi to atrakcyjność turystyczną całego zespołu klasztornego i przyczyni się do stworzenia miejsca, w którym będą mogły odbywać się zajęcia edukacyjne, warsztaty dla szerokiego grona odbiorców, w wyniku czego poszerzy się oferta kulturalna Świętej Góry. Przełoży się to na wykorzystanie potencjału, który posiada Święta Góra i umożliwi wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w integracji społecznej.

Święta Góra stanowi ważny ośrodek o znaczeniu kulturalnym dla regionu. Zasadniczym obszarem oddziaływania projektu jest region Wielkopolski. Święta Góra jest bowiem centralnym sanktuarium Archidiecezji Poznańskiej. Znaczenie Świętej Góry dla polskiego dziedzictwa kulturalnego jest niezaprzeczalne. Miejsce to funkcjonuje jako centrum życia religijnego, najważniejsze sanktuarium

maryjne w Wielkopolsce, a także stanowi wysokiej klasy zabytek – cel licznych pielgrzymek i znaczący punkt na turystycznej mapie kraju. Z uwagi na powyższe, ważną grupą docelową projektu będą pielgrzymi z całej Polski oraz turyści z Polski i Europy. W grupach pielgrzymów przybywających na Świętą Górę są: młodzież, dorośli, mieszkańcy miast i wsi, o różnym stopniu wykształcenia, od podstawowego począwszy, a na wyższym i specjalistycznym kończąc, ludzie zdrowi i niepełnosprawni.

Świętą Górę odwiedzają również osoby zainteresowane sztuką. Przybywają na Świętą Górę w celach poznawczych i edukacyjnych, oraz rekreacyjnych. Aby zwiedzić wysokiej klasy zabytek, uznany za Pomnik Historii. Poznać jego historię, obcować z jego doskonałą architekturą i cennym wyposażeniem. Do tej grupy należą turyści z Polski i Europy.

Sanktuarium jest miejscem, gdzie prowadzona jest nie tylko ożywiona działalność duszpasterska, ale podejmuje się też szeroką działalność społeczną oraz kulturalną. Działa tu Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera. Dużym zainteresowaniem cieszą się odbywający się na Świętej Górze Festiwal Muzyki Oratoryjnej Musica Sacromontana oraz inne inicjatywy podejmowane przez Stowarzyszenie. W związku z tym ważną grupą docelową będą także melomani i słuchacze muzyki dawnej z całego świata.

Od 2017 roku na przełomie czerwca i lipca na świętej Górze na odbywają się kilkudniowe Archidiecezjalne Dni Młodzieży PARADISO, które skupiają setki młodzieży z całego kraju, jak i Europy. Podczas dni młodzieży organizowane są liczne warsztaty.

O.O. Filipini prowadzą na Świętej Górze Duszpasterstwo Apostolstwa Trzeźwości, które skierowane jest do osób (i ich rodzin) uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Każde spotkanie, a odbywa się ich 8 w ciągu roku gromadzi ok. 100 osób z kraju i zza granicy, w tym z Berlina, Ukrainy.

Zespół klasztorny Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri, który jest obiektem zabytkowym uznanym za Pomnik Historii. Od czasu jego powstania w 1668 roku administratorami (kustoszami) zabytku są księża Filipini. Zespół klasztorny jest miejscem o wysokiej klasie architektonicznej oraz dużych wartościach historycznych, artystycznych i naukowych. Znaczenie Świętej Góry dla polskiego dziedzictwa kulturalnego jest niezaprzeczalne. Utrwalona w świadomości społecznej jako z jednej strony – centrum życia religijnego, najważniejsze sanktuarium maryjne w Wielkopolsce, z drugiej – wysokiej klasy zabytek – stanowi ona cel licznych pielgrzymek i znaczący punkt na turystycznej mapie kraju. Przez wiele lat Święta Góra była miejscem o znaczeniu ponadregionalnym, ogniskiem kultury o roli wykraczającej poza granice Polski, do którego ludzie przybywali nie tylko ze względów religijnych, ale także poszukując duchowego wymiaru swojej egzystencji, umacniając wartości takie jak tolerancja, wolność, patriotyzm, solidarność.

W związku z powyższym przyczyną realizacji projektu jest chęć i konieczność zachowania tego miejsca w jak najlepszym stanie, by mogło wzbogacać narodowe dziedzictwo. Utworzenie Muzeum Sztuki Sakralnej w szczególności służyć będzie upowszechnianiu arcydzieł sztuki barokowej poprzez

nieodpłatne zwiedzanie z przewodnikiem oraz program edukacyjny dla dzieci i młodzieży.

Pomimo ogólnego dobrego stanu zachowania zespołu klasztornego Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri, zidentyfikowane zostały poważne problemy dotyczące stanu zachowania centralnego punktu bazyliki świętogórskiej jakim jest jej główna kopuła. Obserwacja kopuły oraz jej postępujące zniszczenia potwierdzają, że wymagają one konserwatorskiej interwencji, gdyż pod warstwą kurzu, którym są pokryte następują procesy niszczące.

Niszczenie obiektów dziedzictwa kulturowego niesie ze sobą zagrożenie całkowitej degradacji i utraty cennych obiektów i dzieł, stwarza również zagrożenie braku możliwości przekazania i udostępnienia dóbr przyszłym pokoleniom. Byłoby to ogromną stratą nie tylko dla Ojców Filipinów, ale także dla nas wszystkich, czerpiących z wartości dziedzictwa kulturowego.

Zły stan zachowania obiektu znacznie obniża atrakcyjność turystyczną i edukacyjną kościoła i całego zespołu klasztornego, którego bazylika jest najważniejszym elementem. Zaniechanie realizacji projektu mogłoby się przyczynić nawet do uszczuplenia aktualnej oferty kulturalnej Świętej Góry i możliwości rozwoju tejże oferty o kolejne, niezwykle interesujące i ważne wydarzenia i imprezy. Przełożyłoby się to na niewykorzystanie potencjału, który posiada Święta Góra i uniemożliwiło wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w integracji społecznej. Renowacja będzie kontynuacją szeregu prowadzonych już prac renowacyjnych, aby obiekt odzyskał swoją świetność i blask, który będzie przyciągał liczne pielgrzymi, zwiedzających, młodzież, melomanów.

Muzeum Sztuki Sakralnej ma służyć przechowywaniu i prezentowaniu zabytków ruchomych, które stanowią integralną część zespołu klasztornego (Pomnika historii).

Muzeum sztuki sakralnej ma służyć przechowywaniu i prezentowaniu zabytków ruchomych, które stanowią integralną część zespołu klasztornego (Pomnika historii).

Są to następujące obiekty zabytkowe:

- księgozbiór: inkunabuły – najstarsze druki (XV w), starodruki (XVI-XVIII w), manuskrypty muzyczne (dzieła kompozytorów klasztornych uznanych za wybitnych twórców europejskich np. J. Zajdler, Koperski, Niestawski, Szczerciński oraz dzieła mistrzów europejskich np. Mozart, Haydn, Pleyel), bulle papieskie (XVI – XVII w), kroniki klasztorne (XIXw), ryciny (z czasów budowy kościoła, plany budowy kościoła i zespołu klasztornego – XVII-XVIII);
- złotnictwo: kielichy, pateny, cyboria (puszki liturgiczne), plakietki wotywnie (dary dziękczynne), krucyfiksy, relikwiarze, monstrancje;
- tekstylia: ornaty, kapy, manipularze, sztandar;
- malarstwo: sztalugowe sakralne i niesakralne, barokowe portrety trumienne;
- numizmatyka: monety i medale (XVII-XVIII w) życie codzienne;

- elementy wyposażenia: meble, zegar, artefakty archeologiczne i przedmioty codziennego użytku,
- malarstwo współczesne sakralne i niesakralne.

Ogółem zbiór ruchomości liczy 500 obiektów, które obecnie nie są przechowywane we właściwy sposób. Są one rozproszone po całym zespole klasztornym – bez odpowiednich zabezpieczeń, w miejscach niespełniających parametrów muzealnych. W związku z tym nie ma możliwości prezentowania tej unikatowej kolekcji sztuki barokowej i upowszechniania wiedzy o niej. Ponadto, część zbioru, mając wielką wartość historyczną i zabytkową, nie posiada jeszcze wpisu do rejestru zabytków. Utworzenie muzeum ma na celu nie tylko ekspozycję i właściwe przechowywanie tych obiektów zabytkowych, ale również ich udostępnienie do dalszych badań nad nimi, ich ewentualną konserwację i profesjonalne zarządzanie kolekcją w przypadku tworzenia wystawy na miejscu lub jej częściowego udostępniania innym jednostkom muzealnym w Polsce i zagranicą. W tym zakresie, we współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, pracami badawczymi będą objęte obiekty niemające jeszcze wpisu do rejestru zabytków.

Program dla zwiedzających będzie ukazywał logiczny związek między początkami zespołu klasztornego (XVI wiek), jego historią i rozwojem oraz jednocześnie wpływem na kulturę i sztukę głównie baroku, ale także epok wcześniejszych i późniejszych. Zwiedzanie muzeum będzie miało na celu pogłębienie wiedzy o samych obiektach i ich znaczenie dla okresu baroku w Europie i w Polsce, a także kształtowanie emocji i wrażliwości poprzez kontakt z kulturą wprost.

Realizacja przedmiotowego projektu przyczyni się do ochrony, zachowania i udostępnienia dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, a także poprawy dostępności do kultury i przywrócenie do świetności obiektów zdegradowanych, przywrócenia i popularyzacji XVII-w. muzycznej tradycji filipińskiej na Św. Górze, rozwoju regionu poprzez podniesienie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej, wzrostu atrakcyjności turystycznej w regionie, wzrostu liczby turystów odwiedzających Świętą Górę, wzrostu liczby wydarzeń kulturalnych, wykorzystania dziedzictwa kulturowego w integracji społecznej, zmniejszenia dysproporcji regionalnych w rozwoju kultury, rozwoju oferty kulturalnej i edukacyjnej.

Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług kulturalnych i edukacyjnych dla społeczeństwa, skupia się na zapewnieniu możliwości edukacji i rozwoju na każdym etapie życia oraz ukulturalniania się mieszkańców. Projekt bez wątpienia wpłynie pozytywnie na tą sferę życia i przyczyni się do pogłębienia wiedzy historycznej, a także wydarzenia kulturalne które oferuje Święta Góra przyczyni się do integracji społeczeństwa w każdym wieku, niepełnosprawnych, wykluczonych, wierzących i niewierzących.

Kultywowanie lokalnych tradycji i krzewienie tożsamości dziedzictwa kulturowego, jakim bez wątpienia jest Święta Góra, jest istotnym aspektem

budowania więzi społecznych oraz przekazywaniu wartości i wiedzy z pokolenia na pokolenie.

Realizacja projektu zwiększy atrakcyjność turystyczną regionu, przyciągnie turystów, zachęci mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach oraz promowaniu kultury i dziedzictwa kulturowego.

Ze względu na położenie geograficzne, odbiorcami projektu będą w szczególności mieszkańcy powiatu gostyńskiego i całej Wielkopolski, a także graniczącego w pobliżu Gostynia województwa dolnośląskiego, którzy najczęściej korzystają z oferty proponowanej przez Świętą Górę, w tym głównie z propozycji religijnych, oferty kulturowej i edukacyjnej, integrującej społeczność, budującej poczucie więzi. Dla tej grupy odbiorców organizowane są przez Ojców Filipinów imprezy masowe i plenerowe.

Odbywający się co roku na przełomie września i października Festiwal Muzyki Oratoryjnej Musica Sacromontana przyciąga setki osób. Bogaty program festiwalu, międzynarodowej klasy artyści a także miejsce jakim jest samo wnętrze bazyliki daje słuchaczom niezapomniane duchowe i emocjonalne doznania. W związku z tym ważną grupą docelową będą także melomani i słuchacze muzyki dawnej z całego świata. Dzięki rekonstrukcji organów w 25-cio głoskowych wszelkie wydarzenia w tym koncerty uświetniają swoją barwą dźwiękową, a unikalna akustyka wnętrza świątyni, piękno architektury sprawiają, iż słuchacz doznaje niezapomnianych emocji duchowych jak i dźwiękowych. Renowacja kopuły samego centrum bazyliki spowoduje, iż odbieranie muzyki, poczucie integracji z wnętrzem będzie jeszcze silniejsze i stanie się miejscem do którego turyści, pielgrzymi, mieszkańcy będą jeszcze chętniej wracać.

Odbiorcami projektu będą osoby dorosłe, ale także dzieci i młodzież, będące uczestnikami wielu różnych form warsztatów i zajęć organizowanych w siedzibie Zgromadzenia. W programie duszpasterskim sanktuarium są też spotkania dla emerytów i rencistów. Spotkania te mają charakter integracyjny przez koncerty w ramach sceny otwartej dla klubów seniora. We wrześniu każdego roku przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu odbywa się Ogólnopolski Konkurs Osób Niepełnosprawnych pt. „Bez Barrier”. To plenerowe spotkanie polega na warsztatach plastycznych, konkursach – muzycznym i plastycznym, grach zręcznościowych.

W ogrodach klasztornych organizowany jest również Eko-festyn, impreza rodzinna, w trakcie której odbywają się imprezy kulturalne tj. koncerty, wystawy, a także inne występy artystyczne, takie jak np. teatr kulinarny. Takie wydarzenia przyciągają także do zapoznania się z nową ofertą, jaką będzie zwiedzanie Muzeum Sztuki Sakralnej o poznania kultury regionu, zapoznania się bliżej ze sztuką baroku.

W przyszłości Kongregacja przewiduje dalszy rozwój już wypracowanych form działalności kulturalnej. Kongregacja przewiduje również po zakończeniu realizacji projektu wdrożenie nowych inicjatyw i organizację:

- koncertu z udziałem artystów różnego pochodzenia, różnych narodowości – promującego różnorodności kulturowe, w tym mniejszości etniczne i narodowe,
- działań edukacyjnych i warsztatowych z poznania kultury baroku oferowane przez Muzeum Sztuki Sakralnej, ale także i poznanie muzyków baroku.

Stworzenie Muzeum umożliwi upowszechnienie zbiorów zgromadzonych w zespole klasztornym, co również wzmocni funkcję kulturową Świętej Góry. Ponadto stworzy przestrzeń dla muzealników i konserwatorów dzieł sztuki.

Realizacja projektu, omawianego w niniejszym projekcie, wpłynie zarówno na zmiany jakościowe w zakresie oferty kulturalnej, jak i na jej zwiększenie. Dzięki pracą konserwatorskim i rewitalizacyjnym znacznie wzrośnie atrakcyjność zabytkowego zespołu klasztornego, natomiast stworzenie Muzeum Sztuki Sakralnej upowszechni zbiory i będzie to nowa propozycją kulturalną.

Realizacja inwestycji przyczyni się również do rozwoju oferty edukacyjnej, której głównymi punktami będą zajęcia edukacyjne i warsztatowe dla szerokiego grona odbiorców, w tym dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Potencjał obszaru zostanie wykorzystany i wzmocniony poprzez realizację niniejszego projektu. W wyniku przeprowadzenia inwestycji przywrócona i spopularyzowana zostanie XVII- wieczna muzyczna tradycja filipińska na Świętej Górze. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na zachowanie, ochronę, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego.

Przedmiotowy projekt stanowi odpowiedź na zidentyfikowane problemy Wnioskodawcy oraz wynika z analizy potrzeb i aktualnej sytuacji. Zaplanowane w ramach projektu działania są adekwatne do potrzeb Wnioskodawcy w zakresie poprawy dostępności do kultury oraz ochrony, zachowania i promocji dziedzictwa kulturowego. Działania zaplanowane w ramach niniejszego przedsięwzięcia umożliwią realizację projektu.

Podmioty zaangażowane w planowanie i wdrażanie przedsięwzięcia

Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera – działalność w zakresie organizacji koncertów, spotkań w szczególności festiwal Musica Sacromontana;

Kapela Świętogórska, Chór mieszany 4-głosowy „Palestrina”, Świętogórska Orkiestra Dęta – koncerty w bazylice;

Grupa dziecięco-młodzieżowa Schola Filppo Vivo – spotkania z dziećmi, warsztaty w zakresie poznania okresu barokowego w Muzeum;

Uniwersytet III wieku w Gostyniu – współpraca w zakresie organizowania wydarzeń, zajęcia, wernisaże malarskie seniorów w Muzeum;

Centrum Kultury i Biblioteka w Piaskach – możliwość zorganizowania zwiedzania, wykładów, warsztatów;

Muzeum w Gostyniu – współpraca dotycząca wystawy muzealiów;

	<p>PAN Biblioteka Kórnicka – planowana współpraca w zakresie starodruków, manuskryptów, wykłady tematyczne w zakresie eksponatów; Archiwum Archidiecezjalne w Gnieźnie oraz w Poznaniu – współpraca przy umożliwieniu udostępniania eksponatów na sesje naukowe; Narodowy Instytut Dziedzictwa – wykłady dotyczące starodruków, manuskryptów.</p>			
Wartość projektu:	Całkowita	Dofinansowanie	Wkład własny	
	21 800 000,00 zł	17 440 000,00 zł	4 360 000,00 zł	
Źródła finansowania:	<ul style="list-style-type: none"> • środki własne, • Fundusze Europejskie dla Wielkopolski, Działanie 07.03, • pozostałe środki zewnętrzne, m.in. dotacje krajowe, kredyty, pożyczki 			
Zakładane efekty projektu:	Nazwa	Jednostka	Wartość początkowa	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu			
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	0	1
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	0	1
	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	szt.	0	1
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	szt.	0	1
	Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	os./rok	218 400	251 160	

Projekt nr 2

Tytuł projektu:	Budowa sieci ścieżek rowerowych przy drogach gminnych i powiatowych oraz wzdłuż tras nieczynnej linii kolejowej
Beneficjent:	Gmina Piaski
Numer działania:	Działanie FEWP.07.03.Kultura i turystyka
Typ projektu:	4. Działania na rzecz publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych na obszarach innych niż miejskie.
Odniesienie do celu w Strategii:	Cel operacyjny II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski
Zakres działań:	<p>Budowa sieci ścieżek rowerowych ścieżki rowerowej poprzez zastosowanie nawierzchni z betonu asfaltowego lub kruszywa, montaż barier, wykonanie niezbędnej podbudowy i miejsc postojowych na szlaku (ławki, stoły, wiaty rowerowe) oraz budowa oświetlenia:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kontynuacja budowy ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej o nr 4907P dz. nr 67/1, obręb Bodzewo.2. Budowa ścieżki rowerowej „Śladami Bł. Edmunda Bojanowskiego” wzdłuż drogi powiatowej nr 4943P (dz. 507/1, obręb Strzelce Wielkie) dalej biegnąca drogą gminną (dz. 488, obręb Strzelce Wielkie), kończąc w miejscowości Grabonóg – wzdłuż drogi powiatowej nr 4093P (dz.130), która prowadzi istniejącymi ścieżkami w kierunku Gostynia, ul. Jana Pawła II i dalej Klasztor Filipinów na Św. Górze.3. Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi krajowej nr 12, kierunek Piaski-Godurowo.4. Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż nieczynnej linii kolejowej nr 366 Miejska Górka – Kościan. <p>Ważne jest, aby odpowiednio rozreklamować powstałe ścieżki – trzeba utworzyć mapy, odpowiednio oznaczyć i stale podejmować działania, akcje, ciekawe inicjatywy, które zachęcą do podróżowania nimi – zarówno dzieci, młodzież i starszych.</p>
Uzasadnienie projektu pod kątem wykorzystania potencjału gminy w zakresie turystyki i kultury	<p>Ścieżki rowerowe powinny żyć! Turystyka rowerowa to nieoceniona wartość dla mieszkańców każdej gminy. Społeczeństwo docenia jej zalety i coraz mocniej definiuje potrzeby w stronę samorządów, w zakresie budowy i należytego utrzymywania ścieżek rowerowych Dzięki bezpiecznej infrastrukturze można organizować wiele wydarzeń, promujących lokalne zasoby dóbr kultury i walory przyrodnicze.</p> <p>Ścieżka opisana w punkcie nr 1 da możliwość zwiedzenia zabytku jakim jest Zespół pałacowy z początku XX w, parku oraz Spichlerza z połowy XIX w. i Wiatraka koźlaka z k. XIX w. w Bodzewie.</p> <p>Ścieżka z punktu nr 2 zakłada podróż śladami znanego społecznika Bł. Edmunda Bojanowskiego, którą można rozpocząć już w Szelejewie Pierwszym – gdzie mieści się Pałac z 1908 r. korzystając z ścieżki rowerowej gruntowej biegnącej</p>

	<p>po trasie nieczynnej linii kolejowej. Dalej na trasie szlaku znajdziemy Kościół Świętego Marcina z Tours w Strzelcach Wielkich, wzniesiony w latach 1487-1490, gdzie Edmund został ochrzczony. Trasa biegnie również do Grabonoga, gdzie w znajdującym się tam Dworku ww. wybitny spotecznik się urodził. Trasa dobiega końca w klasztorze Filipinów na Świętej Górze, również związanej z Edmundem, ponieważ do dziś znajduje się tam wotum Oko Opatrzności, złożone przez rodziców w podzięcie za jego uzdrowienie. Dodatkowo wykazuje ona komplementarność z przedsięwzięciem opisanym w Projekcie nr 1, co dodatkowo wzmocni potencjał turystyczny tej części Gminy.</p> <p>Przedostatnia trasa zakłada podróż z Piasków do miejscowości Godurowo, gdzie znajduje się zabytkowy dwór z l. poł. XVIII / XIX oraz park.</p> <p>Ostatni szlak wiedzie zupełnie inną stroną Gminy Piaski pomiędzy miejscowościami Bodzewko Pierwsze, a Podrzecze, gdzie znajduje się Pałac wzniesiony w około 1840 r.</p>			
<p>Podmioty zaangażowane w planowanie i wdrażanie przedsięwzięcia</p>	<p>Towarzystwo Rowerowe Piaski – jako branżowa jednostka będzie inspirować do poznawania na nowo terenów Gminy z perspektywy rowerowej, dając wsparcie w swoich zrzeszonych uczestnikach, którzy dadzą przykład i zachęcą pozostałych mieszkańców do korzystania z roweru.</p> <p>Szkoły Podstawowe Szelejewo, Piaski i Bodzewo oraz Zespół Szkół Rolniczych w Grabonogu – współdziałanie w organizacji aktywnych lekcji wf opartej na turystyce rowerowej, organizacja gier terenowych na trasach, baza lokalowa, organizacji DNI DZIECKA na sportowo wykorzystując możliwości tras rowerowych.</p> <p>Sołectwa – Godurowo, Podrzecze, Bodzewko Pierwsze, Szelejewo Pierwsze, Bodzewo, Strzelce Wielkie oraz Grabonóg, przez których tereny prowadzą trasy, mogą wspomóc organizacyjnie wydarzenie (poczęstunek, mobilizacja lokalnej społeczności ze sołectw).</p> <p>Lokalne zakłady pracy (Mondi Simet, FAIRBOX, SIMPAX, PROKON, Kaczmarek Malewo) – zachęcenie do organizacji pikników zakładowych wykorzystując element wycieczki rowerowej zakończonej spotkaniem.</p> <p>Parafia Strzelce Wielkie – znajdująca się na trasie może aktywnie zachęcać parafian do przemieszczania się rowerem oraz stanowić zaplecze organizacyjne.</p> <p>Centrum Kultury i Biblioteka w Piaskach – zespół kreatywny inicjujący wydarzenia na trasach rowerowych, również cykliczne np. Szlakiem Bł. Edmunda Bojanowskiego z okazji urodzin, w tym konkursy itp.</p>			
<p>Wartość projektu:</p>	<p>Całkowita</p>	<p>Dofinansowanie</p>	<p>Wkład własny</p>	
<p>Źródła finansowania:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy Piaski • Fundusze Europejskie dla Wielkopolski, Działanie 07.03, • pozostałe środki zewnętrzne, m.in. dotacje krajowe, kredyty, pożyczki 			
<p>Zakładane efekty projektu:</p>	<p>Nazwa</p>	<p>Jednostka</p>	<p>Wartość początkowa</p>	<p>Wartość docelowa</p>
<p>Wskaźniki produktu</p>				

	Długość odnowionych szlaków turystycznych	km	0	10
	Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	0	50
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	0	7
	Wskaźniki rezultatu			
	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	os./rok	10	250

Uzasadnienie

Lista projektów do „Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030” zgodnie z art. 36 ust. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079), może zostać przyjęta odrębną uchwałą Rady Gminy.

Niniejszy dokument stanowi podstawę do spełnienia kryteriów merytorycznych w związku z projektami zaplanowanymi do realizacji w ramach Funduszy Europejskich.

W związku z tym zasadne jest przyjęcie ww. dokumentu.